

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie”.

Protokół z warsztatu refleksyjnego

W dniu 11 lutego 2020 roku w godzinach 15:00÷19:00 w PCKU w Chrzanowie przy ul. Focha 3, odbył się warsztat refleksyjny na który zaproszono telefonicznie: Członków Zarządu, Członków Komisji Rewizyjnej, Członków Rady LGD. Zaproszenie wraz z załącznikami umieszczono również na stronie www.partnerstwonajurze.pl w dniu 12 stycznia 2020 roku. W spotkaniu uczestniczyły osoby zgodnie z załączoną listą obecności. Warsztat był prowadzony przez p.o Kierownika Biura LGD Dariusza Babijczuka

Warsztat rozpoczął się od przywitania gości oraz wprowadzenia w temat: czym jest LSR, jakie są cele, jakie kwoty, zasięg działania, podstawowe informacje i zasady, między innymi umowy na funkcjonowanie oraz umowy ramowej (umowy zostały odczytane). Następnie zaprezentowano i przeanalizowano wszystkie zagadnienia z programu tj:

➤ **Czy realizacja finansowa i rzeczowa LSR przebiegała zgodnie z planem i można ją uznać za zadowalającą?**

Realizacja LSR przebiegała zgodnie z Planem Działania ujętym w LSR i Harmonogramem naborów, stanowiącym załącznik nr 2 do umowy ramowej. Zgodnie z owiązującymi przepisami prawa (zmiana w listopadzie 2018 roku), zapisy mówią o weryfikacji poziomu realizacji wskaźników na podstawie zawartych umów, nie zaś na podstawie wypłaconych pieniędzy. LGD w 2019 roku rozpoczęło realizację zadań na II Kamień Milowy – rozliczenie do 31-12-2021- jeszcze dwa lata. W 2019 rok przeprowadzono 8 naborów wniosków o dofinansowanie, 4 nabory w kwietniu, 2 w listopadzie i 2 w grudniu. Ze względów proceduralnych Wnioskodawcy wycofali swoje wnioski z naborów kwietniowych. W związku z powyższym istnieje realne ryzyko stracenia płynności finansowej Stowarzyszenia. Co prawda wnioski zostały złożone w listopadzie i grudniu, natomiast czas podpisania umowy o dofinansowanie przez naszych Wnioskodawców będzie znacznie dłuższy niż zakładano. Kolejną przyczyną możliwości stracenia płynności finansowej są ciągle nie zrealizowane nabory z przedsięwzięcia *1.2 Tworzenie i rozwój oferty turystycznej, wykorzystującej zasoby obszaru LSR a) obiekty infrastruktury turystycznej i rekreacyjnej b) produkty turystyczne*. Przyczyną takiej sytuacji były wątpliwości podczas roboczych konsultacji zmian w LSR - dotyczących podejścia do interpretacji wskaźnika w zakresie produktu turystycznego oraz możliwości pomniejszenia wartości wskaźnika adekwatnie do przesuniętej puli

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie”.

środków finansowych. Według UMWM należało rozdzielić operacje na operacje obejmujące infrastrukturę turystyczną i projekty tzw. „miękkie” obejmujące tworzenie lub ulepszanie produktu turystycznego i przenieść pieniądze między wskaźnikami i zwiększyć liczbę wskaźnika co. Działania takie były niekorzystne dla LGD, mimo tego przychyłając się do wskazań UMWM wprowadzono proponowane zmiany w LSR, co wiązało się z przeprowadzeniem całego procesu partycypacji co wiąże się z rozciągnięciem w czasie. W momencie akceptacji zmian w LSR przez UMWM, LGD wystąpiło do Urzędu z prośbą o zorganizowania naboru wniosków w/w przedsięwzięcia. Ustalony został termin 16 ÷ 31.03.2020 roku i w takim terminie nabór zostanie przeprowadzony.

➤ **W jakim stopniu jakość składanych projektów wybieranych we wszystkich obszarach tematycznych wpływa na osiągnięcie wskaźników w zaplanowanym czasie?**

Stan obecny:

W ramach 8 naborów złożono wnioski w 6 naborach, z czego z 3 naborów wnioskodawcy wnioski wycofali, ostatecznie w 3 naborach złożono 21 wniosków :

Na 21 wniosków:

- ✓ 6 wniosków zostało odrzuconych na etapie oceny w LGD,
- ✓ 15 wniosków przekazano do oceny w UMWM,
- ✓ 0 umów podpisanych na realizację operacji,
- ✓ 0 wniosków pozostawiono bez rozpatrzenia,
- ✓ 2 wnioski niezgodne z LSR na etapie oceny w LGD,
- ✓ 4 wnioski nieuzyskanie minimalnej liczby pkt - na etapie oceny według lokalnych kryteriów wyboru operacji na etapie oceny w LGD.

Pod względem skuteczności aplikowania o środki jakość wybranych wniosków jest zadowalająca. Wpływ na ten aspekt ma intensywne wsparcie doradcze prowadzone przez LGD.

W jakich obszarach tematycznych jakość wniosków jest zadowalająca, a w których budzi wątpliwość?

Wątpliwości:

- ✓ Brak załączonych dokumentów które są obowiązkowe przy ocenie np. przy otwarciu brak oświadczenia o zameldowaniu czy zaświadczenia z KRUS
- ✓ Brak tłumaczeń na język polski ofert stanowiących podstawę do wyliczenia kwoty pomocy, które zostały stworzone w języku innym niż polski

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie”.

✓ Zakładano koszty niezwiązane z celem operacji

Zadowolająca jest:

✓ realizacja kryteriów,

✓ udział Wnioskodawców w doradztwie, systematyczna praca nad dokumentacją

Jeżeli jakość w pewnych obszarach budzi wątpliwość, czy może odbić się na realizacji celów

LSR?

Konieczność składania wyjaśnień na etapie weryfikacji wniosków powoduje wydłużenie czasu weryfikacji lub nie kwalifikowalność kosztów, co w konsekwencji może negatywnie wpłynąć na realizację celów LSR.

Co można zrobić by podnieść jakość wniosków?

Intensyfikacja działań doradczych- zwiększenie ilości szkoleń i doradztwa indywidualnego

Zmaksymalizowanie informacji o bezpłatnym doradztwie prowadzonym przez LGD.

➤ **W jakim stopniu stosowane kryteria wyboru projektów spełniają swoją rolę?**

W 2019 roku w celu zwiększenia transparentności oceny przez organ decyzyjny skorygowano zapisy w lokalnych kryteriach wyboru operacji (LKWO). Nabory numer: 5/2019, 7/2019, 8/2019 zostały oceniane na podstawie już zmienionego dokumentu który wypracowano wspólnie ze społecznością. Członkowie Rady nie zgłaszali uwag do biura czy Zarządu LGD co do nieprzejrzystości zapisów kryteriów czy trudności pojawiających się na etapie oceny według lokalnych kryteriów wyboru operacji. Na dzień 11.02.2020 roku nie wpłynął żaden protest więc można założyć że stosowane kryteria wyboru projektów spełniają swoją rolę, Należy jednak poczekać z ostateczną oceną do końcowego wyniku naboru po ocenie dokonanej przez UMWM oraz ewentualnych protestów Wnioskodawców.

Czy są jednoznaczne, obiektywne, czy pozwalają wybrać najlepsze wnioski?

Odpowiedź jak powyżej, na pytanie będzie można odpowiedzieć dopiero po zakończonym do końca procesie oceny naborów.

Co można zrobić, żeby poprawić katalog kryteriów?

Odpowiedź jak powyżej, na pytanie będzie można odpowiedzieć dopiero po zakończonym do końca procesie oceny naborów.

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie”.

- **W jakim stopniu wybierane projekty realizowane w ramach LSR przyczyniają się do osiągnięcia celów LSR i w jakim stopniu przyczyniają się do odpowiadania na potrzeby społeczności z obszaru LGD?**

Wybierane operacje w odpowiednim stopniu przyczyniają się do osiągnięcia celów LSR. Analiza potrzeb w projektach niekomercyjnych wskazuje, że projekty odpowiadają potrzebom lokalnej społeczności, analogicznie operacje biznesowe również są szeroko uzasadniane pod kątem opłacalności realizacji. Wybierane operacje realizują nie tylko wskaźniki produktu, ale także gwarantują realizację rezultatów (wsparcie miejsc pracy).

Jakie zmiany w sytuacji społeczno-gospodarczej nastąpiły i mogą mieć wpływ na dezaktualizację LSR?:

- ✓ Rosnące koszty zatrudnienia, co skutkuje obawami przed osiągnięciem celu jakim jest utworzenie i utrzymanie miejsc pracy
 - ✓ poprawa sytuacji materialnej mieszkańców, większa zdolność kredytowa - beneficjenci wolą sięgać po kredyty np. na rozwój działalności niż sięgać po pieniądze unijne, które są obciążone wieloma skomplikowanymi procedurami, łatwiej jest sięgnąć po szybki kredyt, niż obciążać się bardzo wieloma zobowiązaniami np. wzrostem zatrudnienia, przy kredycie nie trzeba spełniać takich wymogów.
 - ✓ migracja pracowników z Ukrainy do Polski, program 500+ powodujący że bardzo duża rzesza ludzi nie ma potrzeby pracować. Na rynku jest ogromny problem z pozyskaniem pracownika.
 - ✓ Narastająca liczba turystów na obszar objęty LSR przez bliskość „Energylandii” - wzrost potrzeb z zakresu infrastruktury turystycznej na obszarze powiatu chrzanowskiego.
- **Czy przyjęty system wskaźników dostarcza wszystkie potrzebne informacje niezbędne do określenia skuteczności interwencyjnej strategii?**

Wskaźniki oraz sposób gromadzenia danych, zaplanowany w LSR z uwzględnieniem aktualizacji w ramach dostosowania do wytycznej, są wystarczające by określić skuteczność interwencji. Z dotychczasowych doświadczeń LGD zauważa problemy np.: by prawidłowo określić wartość zrealizowanych wskaźników rezultatu - liczba osób. Weryfikacja wskaźnika rezultatu wydaje się być zagrożona jeśli nie zostanie wypracowane narzędzie wymiany informacji między LGD a beneficjentami.

Czy zbierane dane są wiarygodne, a źródła trafne?

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie”.

Wskazane wskaźniki są problematyczne pod kątem gromadzenia danych, oraz wskaźników związanych z produktem i infrastrukturą turystyczną.

Jakie zmiany można wprowadzić na tym etapie?

Wypracowanie narzędzi wymiany informacji między LGD, a beneficjentami.

➤ **Czy procedury naboru wyboru i realizacji projektów są przyjazne dla beneficjentów?**

Członkowie Rady czy poszczególni Wnioskodawcy nie zgłaszali uwag do biura czy Zarządu LGD co do nieprzejrzystości zapisów procedur czy trudności pojawiających się na etapie oceny czy składania wniosków (odpowiednio), zakłada się więc, że procedury są przyjazne dla beneficjentów.

➤ **Skuteczność działania biura LGD (działań animacyjnych, informacyjno-promocyjnych, doradczych)**

Początkiem 2019 roku LGD zorganizowała szkolenia połączone z warsztatem dotyczące pisania wniosków. Szkolenie po raz pierwszy zorganizowano w ten sposób, że podzielono wnioskodawców na przedsięwzięcia i ustalano szkolenia w przedziałach godzinowych, podział: wnioskodawcy aplikujący na przedsięwzięcie 1.1, 2.1 i 2.2. Szkolenie trwało praktycznie cały dzień, zatrudniono wysoko wykwalifikowanego specjalistę zewnętrznego. Na szkolenie przybyło dużo zainteresowanych potencjalnych wnioskodawców.

Biuro LGD przeprowadza ciągłe doradztwo dla potencjalnych beneficjentów poddziałania 19.2. Od 2016 roku udzielono doradztwa dla 434 podmiotów. Co pół roku w obowiązku pracowników jest opracowanie monitoringu doradztwa. Dokument przedstawia wyniki badania ankietowego, przeprowadzonego wśród beneficjentów korzystających z konsultacji prowadzonych w Lokalnej Grupie Działania „Partnerstwo na Jurze”. Głównym celem analizy jest uzyskanie informacji zwrotnych na temat skuteczności i oceny przeprowadzonego doradztwa przez pracowników biura, wyciągnięcie wniosków i udzielenie ewentualnych rekomendacji dla biura przez Prezesa Zarządu. Z ostatniej analizy wynika, że w okresie od lipca do grudnia przeprowadzono 25 konsultacji w biurze LGD, złożono do biura LGD 7 ankiet. Łącznie średnia oceny z doradztwa: 4,87 na 5. Skuteczność działań biura LGD jest zadowolająca.

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie”.

➤ **Jakie zmiany należy wprowadzić w działaniach LGD, by skuteczniej realizowała cele LSR?**

- ✓ zwiększyć rozpowszechnienie informacji o udzielanym bezpłatnie doradztwie przez pracowników biura LGD, programach, LSR, możliwości skorzystania z FE, poprzez m.in.:
- ✓ umieszczanie informacji w prasie lokalnej,
- ✓ wysyłanie mailingu do współpracujących z LGD instytucjami z prośbą o zamieszczenie w/w na swoich stronach www czy fb,
- ✓ rozwieszanie plakatów na terenie powiatu chrzanowskiego
- ✓ wydruk ulotek i przekazanie najważniejszą instytucją z powiatu chrzanowskiego
- ✓ intensywniejszy nadzór nad wybranymi operacjami.

➤ **Inne zagadnienia związane z procesem realizacji LSR**

Znaczącym utrudnieniem jest wprowadzenie ograniczenia przez UMWM co do ilości przyjmowanych wniosków do oceny – 70 wniosków / miesięcznie. Co wpływa znacząco na wydłużenie się terminu w którym można ogłaszać nabory, co w konsekwencji daje ten sam efekt jak przy przedłużającej się w poprzednim kamieniu milowym ocenie wniosków w UMWM – Wnioskodawcy i LGD dalej oczekują, teraz nie na ocenę wniosków, a na terminy naborów.

➤ **Sposób wykorzystania rekomendacji**

Sprawozdanie i raport powstały w oparciu o:

- ✓ dane ankietowe z przeprowadzanego doradztwa
- ✓ bieżącego monitoringu finansowych i rzeczowych postępów wdrażania LSR

Zebrane rekomendacje zostaną wykorzystane działań LGD w roku 2020 roku.

Na tym warsztat zakończono.

.....
(podpis Protokolanta)